

NÕUKOGU ÜHINE SEISUKOHT (EÜ) nr 5/2006,

23. jaanuar 2006,

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiiv 2006/.../EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE)

(2006/C 126 E/02)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades, et:

- (1) Ühenduse eri piirkondade mitmekesisust arvesse võttes, peab ühenduse keskkonnapoliitika eesmärgiks olema kaitstuse kõrge tase. Peale selle on teavet, sealhulgas ruumiandmeid vaja selleks, et kavandada ja rakendada kõnealust poliitikat ja muid ühenduse poliitikasuundi, millesse kooskõlas asutamislepingu artikliga 6 tuleb integreerida keskkonnakaitse nõuded. Selle tagamiseks on vaja kehtestada meede teabe pakkujate ja kasutajate tegevuse koordineerimiseks, et oleks võimalik kombineerida eri sektoritest pärit teadmisi ja andmeid.
- (2) Kuuendas keskkonnavalas tegevusprogrammis, mis on vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu aasta otsusega nr 1600/2002/EÜ, millega võetakse vastu kuues keskkonnavalas tegevusprogramm, ⁽³⁾ nõutakse, et ühenduse keskkonnavalaste otsuste tegemisel pöörataks täit tähelepanu nende otsuste kompleksusele, võttes arvesse piirkondlikke ja kohalikke erinevusi. Kuuendas keskkonnavalas tegevusprogrammis sätestatud eesmärkide saavutamiseks vajalike ruumiandmete kättesaadavuse, kvaliteedi, korralduse, ligipääsetavuse ning jagamise osas on hulk probleeme.
- (3) Ruumiandmete kättesaadavuse, kvaliteedi, korralduse, ligipääsetavuse ja jagamise probleemid on ühised paljudes poliitika- ja teabevaldkondades ning annavad end tunda avaliku võimu kandja erinevatel tasanditel. Nende probleemide lahendamiseks on tarvis meetmeid,

mis käsitlevad riskasutatavate ruumiandmete vahetust, jagamist, kättesaadavust ja kasutamist ning avaliku võimu kandja erinevate tasandite ja erinevate sektorite ruumiandmete teenuseid. Seetõttu tuleks rajada ruumiandmete-alane ühenduse infrastruktuur.

- (4) Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE) peaks aitama kujundada poliitikat seoses strateegiatega ja tegevustega, millel võib olla keskkonnale otsene või kaudne mõju.

- (5) INSPIRE peaks rajanema liikmesriikides loodud ja ühiste rakenduseeskirjadega vastavusse viidud ruumiandmete infrastruktuuridel, mida on täiendatud ühenduse tasandil võetud meetmetega. Nende meetmetega tuleks tagada, et liikmesriikide loodud ruumiandmete infrastruktuurid on ühitavad ja kasutatavad ühendusesiseselt ning ka piiriülevalt.

- (6) Liikmesriikides asuvad ruumiandmete infrastruktuurid tuleks kavandada nii, et oleks tagatud ruumiandmete talletamine, kättesaadavus ja säilitamine kõige sobivamal tasemel; et oleks võimalik ühitatult kombineerida kogu ühenduse eri allikatest pärit ruumiandmeid ja jagada neid andmeid mitme kasutaja ja rakenduse vahel; et ühel avaliku võimu kandja tasandil kogutud ruumiandmeid oleks võimalik jagada teiste avaliku võimu kandjatega, niivõrd kui käesolev direktiiv kohustab nimetatud avaliku võimu kandjaid jagama ruumiandmeid; et ruumiandmete kättesaadavuse tingimused ei piiraks põhjendamatult nende laialdast kasutamist; et oleks kerge leida olemasolevaid ruumiandmeid, hinnata nende sobivust konkreetseks otstarbeks ja teada saada nende kasutamise suhtes kohaldatavaid tingimusi.

- (7) Käesoleva direktiiviga hõlmatud ruumiandmed kattuvad teataval määral andmetega, mida on käsitletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivis 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu kohta. ⁽⁴⁾ Käesoleva direktiivi kohaldamine ei tohiks piirata direktiivi 2003/4/EÜ kohaldamist.

⁽¹⁾ ELT C 221, 8.9.2005, lk 33.⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 7. juuni 2005. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata), nõukogu 23. jaanuari 2006. aasta ühine seisukoht ja Euroopa Parlamendi ... seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).⁽³⁾ EÜT L 242, 10.9.2002, lk 1.⁽⁴⁾ ELT L 41, 14.2.2003, lk 26.

- (8) Käesolevas direktiivis sätestatu ei tohiks piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta direktiivi 2003/98/EÜ avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta⁽¹⁾ kohaldamist, mille eesmärgid täiendavad käesoleva direktiivi eesmäärke.
- (9) INSPIRE rajamine annab arvestatava lisaväärtuse teistele ühenduse algatustele, näiteks nõukogu 21. mai 2002. aasta määrusele (EÜ) nr 876/2002, millega luuakse ühisettevõtte Galileo,⁽²⁾ ja komisjoni teatisele Euroopa Parlamendile ja nõukogule "Ülemaailmne keskkonna- ja turvaseire (GMES): GMESi suutlikkuse loomine 2008. aastaks (tegevuskava 2004–2008)", kuid saab samal ajal neist ka kasu. Liikmesriigid peaksid kaaluma Galileo ja GMESi andmete ja teenuste kasutamist kohe, kui need muutuvad kättesaadavaks, eelkõige Galileo aja- ja ruumiteenuste puhul.
- (10) Siseriiklikul ja ühenduse tasandil tehakse mitmeid algatusi, et koguda, ühtlustada ja korraldada ruumiandmete levitamist ja kasutamist. Selliseid algatusi võib luua ühenduse õigusaktidega (näiteks komisjoni 17. juuli 2000. aasta otsus 2000/479/EÜ Euroopa saasteainete heitkoguste registri (EPER) rakendamise kohta saastuse kompleksset vältimist ja kontrolli käsitleva nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (*Integrated Pollution and Prevention Control*, IPPC) artikli 15 kohaselt⁽³⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 2152/2003 metsade ja keskkonna vastastikuse mõju seire kohta ühenduses (Forest Focus)),⁽⁴⁾ ühenduse rahastatavate programmide raames (näiteks CORINE maapinnakate, Euroopa transpordipoliitika teabesüsteem) või riiklikul ja piirkondlikul tasandil võetud algatustest lähtudes. Käesoleva direktiiviga mitte üksnes ei täiendata selliseid algatusi raamistikuga, mis võimaldab nende riskasutust, vaid see toetub ka olemasolevatele kogemustele ja algatustele, et mitte korrata juba tehtud tööd.
- (11) Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada ruumiandmete suhtes, mis on avaliku võimu kandjate valduses või mida hallatakse nende nimel, ning ruumiandmete kasutamise suhtes avaliku võimu kandjate poolt nende avalik-õiguslike ülesannete täitmisel. Kui teatavad tingimused on täidetud, tuleks seda kohaldada ka ruumiandmete suhtes, mis on muude füüsiliste või juriidiliste isikute kui avaliku võimu kandjate valduses, juhul kui kõnealused füüsilised või juriidilised isikud seda nõuavad.
- (12) Käesoleva direktiiviga ei tohiks sätestada nõudeid uute andmete kogumiseks või selliste andmete edastamiseks komisjonile, kuna neid küsimusi reguleerivad muud keskkonnaga seotud õigusaktid.
- (13) Siseriiklike infrastruktuuride rakendamine peaks olema järkjärguline ning vastavalt sellele tuleks käesoleva direktiiviga hõlmatud ruumiandmetele anda tähtsuse järgi kategooriad. Rakendamisel tuleks arvestada, mil määral ruumiandmeid vajatakse mitmesuguste poliitikavaldkondade arvukates rakendustes, kui tähtsad on ühtlustatud ruumiandmeid vajavate ühenduse poliitikavaldkondade raames ette nähtud meetmed ning millised on liikmesriikide juba saavutatud edusammud ühtlustamise alal.
- (14) Olemasolevate andmete täielikku ärakasutamist takistab peamiselt aja ja ressursside kulu olemasolevate ruumiandmete otsimisel või selle väljaselgitamisel, kas neid on võimalik konkreetsel eesmärgil kasutada. Liikmesriigid peaksid seetõttu metaandmete kujul koostama olemasolevate ruumiandmete kogumite ja teenuste kirjeldused.
- (15) Kuna ruumiandmete korralduse ja ligipääsu formaatide ja struktuuride paljusus ühenduses raskendab keskkonda otseselt või kaudselt mõjutavate ühenduse õigusaktide sõnastamist, rakendamist, järelevalvet ja hindamist, tuleks ette näha rakendusmeetmed, mis hõlbustaksid ühenduse eri allikatest pärit ruumiandmete kasutamist. Need meetmed tuleks kavandada nii, et ruumiandmete kogumid oleksid riskasutatavad, ja liikmesriigid peaksid tagama, et riskasutatavuse saavutamiseks vajalikud andmed ja teave on kõnealusel eesmärgil kasutamispriiranguteta kättesaadavad.
- (16) Ruumiandmete jagamiseks ühenduse avaliku võimu kandja erinevate tasandite vahel on vajalikud võrguteenused. Need võrguteenused peaksid võimaldama ruumiandmeid leida, teisendada, vaadata ja alla laadida ning kasutada ruumiandmete ja e-kaubanduse teenuseid. Et tagada liikmesriikide rajatud infrastruktuuride riskasutatavus, peaksid võrguteenused toimima kooskõlas ühiselt kokku lepitud spetsifikatsioonidega ning vastama minimaalsetele toimivuskriteeriumidele. Võrguteenused peaks hõlmama ka tehnilist lahendust, mis võimaldaks avaliku võimu kandjatel teha oma ruumiandmete kogumid ja teenused kättesaadavaks.

(1) ELT L 345, 31.12.2003, lk 90.

(2) EÜT L 138, 28.5.2002, lk 1.

(3) EÜT L 192, 28.7.2000, lk 36.

(4) ELT L 324, 11.12.2003, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 788/2004 (ELT L 138, 30.4.2004, lk 17).

- (17) Teatavad otseselt või kaudselt keskkonda mõjutavatesse ühenduse poliitikavaldkondadesse kuuluvad ruumiandmete kogumid ja teenused on kolmandate isikute valduses ja hallata. Liikmesriigid peaksid seetõttu andma kolmandatele isikutele võimaluse siseriiklike infrastruktuuride loomisele kaasa aidata, kui see ei häiri neisse infrastruktuuridesse kuuluvate ruumiandmete ja ruumiandmete teenuste ühtsust ja kasutamise lihtsust.
- (18) Liikmesriikide kogemused on näidanud, et ruumiandmete infrastruktuuri edukaks rakendamiseks on oluline minimaalse hulga teenuste kättesaadavus üldsusele. Liikmesriigid peaksid seetõttu tegema vähemalt ruumiandmete otsimise teenused tasuta kättesaadavaks.
- (19) Et toetada siseriiklike infrastruktuuride INSPIREsse integreerimist, peaksid liikmesriigid võimaldama juurdepääsu oma infrastruktuuridele ühenduse geoinfoportaali kaudu, mida haldab komisjon, samuti juurdepääsupunktide kaudu, mida nad ise otsustavad rajada.
- (20) Avaliku võimu kandja erinevatelt tasanditelt pärit teabe kättesaadavaks tegemiseks peaksid liikmesriigid kaotama kõnealuse teemaga seotud praktilised takistused, millega avaliku võimu kandjad puutuvad kokku riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil, täites oma avalik-õiguslike ülesandeid, mis otseselt või kaudselt võivad mõjutada keskkonda. Need takistused tuleks kõrvaldada sel määral, et osutuks võimalikuks teabe kasutamine avalik-õigusliku ülesande täitmiseks.
- (21) Avaliku võimu kandjatel peab avalik-õiguslike ülesannete täitmisel olema hõlbus juurdepääs asjakohastele ruumiandmete kogumitele ja teenustele. Selline juurdepääs võib olla takistatud, kui see sõltub avaliku võimu kandjate vahelistest üksikutest sel puhul peetavatest läbi-rääkimistest iga kord, kui juurdepääsu on vaja. Liikmesriigid peaksid võtma vajalikke meetmeid, et vältida selliseid praktilisi takistusi andmete jagamisele, kasutades näiteks avaliku võimu kandjate vahel eelnevalt sõlmitud kokkuleppeid.
- (22) Mehhanismid, mis on ette nähtud ruumiandmete kogumite ja teenuste jagamiseks valitsus- ja muude riiklike haldusorganite ning siseriikliku õiguse alusel avaliku halduse ülesandeid täitvate füüsiliste või juriidiliste isikute vahel, võivad hõlmata õigus- või haldusnorme, litsentsisüsteemi või rahastamiskorda, näiteks et kaitsta nende avaliku võimu kandjate rahanduslikku elujõulisust, kellel on kohustus teenida tulu või kelle andmeid liikmesriik subsideerib ainult osaliselt, nii et nad peavad subsideerimata kulude katmiseks maksustama andmete kasutamise, või näiteks et tagada nimetatud andmete hooldus ning ajakohastamine.
- (23) Ruumiandmete kogumeid omavatele ja ruumiandmeteenuseid osutavatele avaliku võimu kandjatele tuleks liikmesriikide poolt ülevõetavate õigusaktidega kehtestatavate meetmetega ette näha võimalus anda nende andmekogumite ja teenuste kasutamiseks litsents või nõuda nende kasutamise eest tasu neid ruumiandmete kogumeid või teenuseid kasutatavalt teistelt avaliku võimu kandjaltelt.
- (24) Artikli 13 lõike 1 punkti f ja artikli 17 lõiget 1 tuleks rakendada ja kohaldada täielikus kooskõlas isikuandmete kaitse põhimõtetega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivile 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta. ⁽¹⁾
- (25) Raamistik ruumiandmete jagamiseks ei tohiks vahet teha nende samas liikmesriigis asuvate avaliku võimu kandjate vahel, kellel on kohustus vastavalt käesolevale direktiivile andmeid jagada, samuti teistes liikmesriikides asuvate avaliku võimu kandjate ja ühenduse institutsioonide vahel. Kuna ühenduse institutsioonidel ja asutustel on sageli vajadus integreerida ja hinnata kõigist liikmesriikidest pärinevaid ruumiandmeid, peaks neil olema võimalus ruumiandmete-alastele teenustele ligi pääseda ja neid kasutada ühtlustatud tingimustel.
- (26) Pidades silmas kolmandate isikute poolt osutatavate lisaväärtusteenuste arendamist nii avaliku võimu kandjate kui üldsuse huvides, on vaja haldus- või riigipiiriüleste andmete kättesaadavust lihtsustada.
- (27) Ruumiandmete-alaste infrastruktuuride tõhus rakendamine nõuab koordineerimist kõigi nende vahel, kes on selliste infrastruktuuride rajamisest huvitatud, olgu nendeks siis kas teabe esitajad või kasutajad. Seetõttu tuleks nii liikmesriikides kui ka ühenduse tasandil luua asjakohased koordineerimissüsteemid.

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

(28) Tehnika taseme ja tegelike kogemuste ärakasutamiseks teabe infrastruktuuride osas on asjakohane, et käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikke meetmeid toetaksid rahvusvahelised standardid ning standardid, mille on vastu võtnud Euroopa standardiasutused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivis 98/34/EÜ (millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest teatamise kord ning infoühiskonna teenuste eeskirjad) ⁽¹⁾ sätestatud menetlusele.

(29) Kuna nõukogu 7. mai 1990. aasta määrusega (EMÜ) nr 1210/90 Euroopa Keskkonnaagentuuri ning Euroopa keskkonnateabe ja -vaatlusõrgu rajamise kohta ⁽²⁾ asutatud Euroopa Keskkonnaagentuuri ülesandeks on anda ühendusele objektiivset, usaldatavat ja võrreldavat keskkonnavalast teavet ühenduse tasemel ja tema eesmärk on muu hulgas parandada poliitikaga seotud teabe vahetust liikmesriikide ja ühenduse institutsioonide vahel, peaks agentuur aktiivselt kaasa aitama käesoleva direktiivi rakendamisele.

(30) Kooskõlas paremat õigusloomet käsitleva institutsiooni-devahelise kokkuleppe ⁽³⁾ punktiga 34 julgustatakse liikmesriike koostama nende endi jaoks ja ühenduse huvides vastavustabeleid, kus on võimalikult suures ulatuses välja toodud vastavus käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vahel, ning need tabelid avalikustama.

(31) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused. ⁽⁴⁾

(32) Käesoleva direktiivi rakendamist käsitlevate otsuste ja INSPIRE edasise arendamise ettevalmistamine nõuab pidevat järelevalvet direktiivi rakendamise üle ning korrapäraselt aruandlust.

(33) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt INSPIRE rajamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada riigiüleste aspektide ning üldise vajaduse tõttu koordineerida ühenduses ruumiandmete juurdepääsu, nende vahetamise ja jagamise tingimusi, ning seetõttu on seda parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev

direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

1. Käesoleva direktiivi eesmärk on kehtestada Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuuri (edaspidi "INSPIRE") rajamise üldeeskirjad ühenduse keskkonnapoliitika ja selliste poliitikate või tegevuste rakendamiseks, millel võib olla mõju keskkonnale.

2. INSPIRE põhineb liikmesriikide rajatud ja hallataval ruumiandmete infrastruktuuridel.

Artikkel 2

Käesoleva direktiivi kohaldamine ei piira direktiivide 2003/4/EÜ ja 2003/98/EÜ kohaldamist.

Artikkel 3

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) *ruumiandmete infrastruktuur* — metaandmed, ruumiandmekogumid ja ruumiandmeteenused; võrguteenused ja -tehnoloogiad; jagamise, juurdepääsu ja kasutamise kokkulepped; koordineerimise- ja järelevalvemehhanismid, -protsessid ja -menetlused, mis on rajatud, mida hallatakse või mis on tehtud kättesaadavaks käesoleva direktiivi kohaselt;
- 2) *ruumiandmed* — andmed, mis otseselt või kaudselt osutavad konkreetsele asukohale või geograafilisele alale;
- 3) *ruumiandmekogum* — ruumiandmete selgelt piiritletav kogum;
- 4) *ruumiandmeteenused* — toimingud, mida võib arvutirakenduste abil ruumiandmekogumitesse kuuluvate ruumiandmetega või nendega seotud metaandmetega teha;
- 5) *ruumiobjekt* — konkreetse asukoha või geograafilise alaga seotud reaalmaailma abstraktne kujutis;

⁽¹⁾ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

⁽²⁾ EÜT L 120, 11.5.1990, lk 1. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1641/2003 (ELT L 245, 29.9.2003, lk 1).

⁽³⁾ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

- 6) *metaandmed* — teave, mis kirjeldab ruumiandmekogumeid ja ruumiandmeteenuuseid ning võimaldab neid leida, vaadelda ja kasutada;
- 7) *ristkasutatavus* — ruumiandmekogumite ühendamise ja teenuste koostoimimise võimalikkus ilma korduva manuaalse sekkumiseta selliselt, et tulemus on ühtne ning andmekogumite ja -teenuste lisaväärtust suurendatakse;
- 8) *INSPIRE geoinfoportaal* — veebisait või muu samaväärne meedium, mis võimaldab juurdepääsu artikli 11 lõikes 1 osutatud teenustele;
- 9) avaliku võimu kandja —
- a) valitsus- või muu avaliku halduse organ, sealhulgas avalik-õiguslikud nõuandeorganid riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil;
- b) füüsiline või juriidiline isik, kes täidab siseriikliku õiguse alusel avaliku halduse ülesandeid, täites sealhulgas konkreetseid ülesandeid, teostades tegevusi või osutades teenuseid, mis on seotud keskkonnaga, ning
- c) füüsiline või juriidiline isik, kellel on keskkonnaga seotud avalik-õiguslikud kohustused või ülesanded või kes osutab avalikke teenuseid ning allub punktides a või b nimetatud isiku või organi kontrollile;
- liikmesriigid võivad sätestada, et kui nende asutused või organid tegutsevad õigusemõistjana või seadusandjana, siis neid ei käsitleta avaliku võimu kandjatena käesoleva direktiivi tähenduses;
- 10) *kolmas isik* — füüsiline või juriidiline isik, kes pole avaliku võimu kandja.
- d) nad on seotud ühe või mitme I, II või III lisas loetletud valdkonnaga.
2. Kui mitu samade ruumiandmekogumite identset koopiat on erinevate avaliku võimu kandjate või nende nimel tegutsevate isikute valduses, kohaldatakse käesolevat direktiivi üksnes algupärase variandi suhtes, millest erinevad koopiad on tehtud.
3. Käesoleva direktiiviga hõlmatakse samuti need ruumiandmeteenuused, mis on seotud lõikes 1 osutatud ruumiandmekogumites sisalduvate andmetega.
4. Käesoleva direktiiviga ei nõuta uute ruumiandmete kogumist.
5. Lõike 1 punktis c sätestatud tingimusele vastavate ruumiandmekogumite puhul, mille intellektuaalse omandi õigused kuuluvad kolmandale isikule, võib avaliku võimu kandja vastavalt käesolevale direktiivile võtta meetmeid üksnes selle kolmanda isiku nõusolekul.
6. Erandina lõikest 1 hõlmab käesolev direktiiv ruumiandmekogumeid, mis on liikmesriigi valitsussektori madalaima taseme avaliku võimu kandja valduses või mida vallatakse tema nimel, ainult siis, kui liikmesriigis on kehtestatud nende kogumite kogumist ja levitamist nõudvad õigusnormid.
7. Artikli 22 lõikes 2 osutatud korra kohaselt võib muuta või laiendada I, II ja III lisas nimetatud andmevaldkondade tehnilist kirjeldust, et võtta arvesse muutuvaid vajadusi selliste ruumiandmete järele, mis toetavad keskkonda mõjutavaid ühenduse poliitikavaldkondi.

Artikkel 4

1. Käesolev direktiiv hõlmab ruumiandmekogumeid, mis vastavad järgmistele tingimustele:

- a) nad on seotud liikmesriigi jurisdiktsiooni all oleva alaga;
- b) nad on elektroonilisel kujul;
- c) nad on järgmiste isikute või nende nimel tegutsevate isikute valduses:
- i) avaliku võimu kandja, kes on andmed loonud või need oma valdusesse saanud, või avaliku võimu kandja, kes andmeid haldab või ajakohastab ning kelle avalik-õiguslike ülesannete hulka see kuulub;
- ii) kolmas isik, kellele on vastavalt artiklile 12 võrk kättesaadavaks tehtud;

II PEATÜKK

METAANDMED

Artikkel 5

1. Liikmesriigid tagavad, et ruumiandmekogumite ja -teenuste jaoks luuakse I, II ja III lisas loetletud valdkondadele vastavad metaandmed ning et neid ajakohastatakse.
2. Metaandmed sisaldavad teavet järgmise kohta:
- a) ruumiandmekogumite vastavus artikli 7 lõikega 1 ette nähtud rakenduseeskirjadele;
- b) ruumiandmekogumitele ja -teenustele juurdepääsule ja nende kasutamisele kohaldatavad tingimused ning vajaduse korral vastavad tasud;

- c) ruumiandmete kvaliteet, sealhulgas teave selle kohta, kas andmed on kinnitatud;
- d) ruumiandmekogumite ja -teenuste loomise, haldamise, hooldamise ja levitamise eest vastutavad avaliku võimu kandjad;
- e) üldsuse juurdepääsu piirangud ja piirangute põhjused vastavalt artiklile 13.

3. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada metaandmete täielikkus ja andmete piisav kvaliteet artikli 3 punktis 6 sätestatud eesmärgi täitmiseks.

4. Käesoleva artikli rakenduseeskirjad võetakse vastu artikli 22 lõikes 2 osutatud korras hiljemalt ... (*). Nimetatud eeskirjades võetakse arvesse asjakohaseid olemasolevaid rahvusvahelisi standardeid ja kasutajate vajadusi.

Artikkel 6

Liikmesriigid loovad artiklis 5 osutatud metaandmed järgmise ajakava järgi:

- a) mitte hiljem kui kaks aastat pärast rakenduseeskirjade vastuvõtmist vastavalt artikli 5 lõikele 4, kui ruumiandmekogumid kuuluvad I või II lisas loetletud valdkondadesse;
- b) mitte hiljem kui viis aastat pärast rakenduseeskirjade vastuvõtmist vastavalt artikli 5 lõikele 4, kui ruumiandmekogumid kuuluvad III lisas loetletud valdkondadesse.

III PEATÜKK

RUUMIANDMEKOGUMITE JA -TEENUSTE RISTKASUTATAVUS

Artikkel 7

1. Rakenduseeskirjad, millega kehtestatakse ruumiandmekogumite ja -teenuste ristkasutatavuse ja vajaduse korral ühtlustamise tehniline kord, võetakse vastu artikli 22 lõikes 2 osutatud korras. Rakenduseeskirjade väljatöötamisel võetakse arvesse asjakohaseid kasutajate vajadusi, olemasolevaid algatusi ja rahvusvahelisi standardeid ruumiandmekogumite ühtlustamiseks, teostatavus- ja tasuvusuuringuid. Kui rahvusvahelise õiguse alusel loodud organisatsioonid on vastu võtnud asjakohased standardid, et tagada ruumiandmekogumite ja -teenuste ristkasutatavus ja ühtlustamine, siis need standardid integreeritakse käesolevas lõikes nimetatud rakenduseeskirjadesse, ning vajaduse korral osutatakse seal olemasolevatele tehnilistele vahenditele.

(*) Üks aasta pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

2. Selliste rakenduseeskirjade suhtes ettepanekute väljatöötamiseks teeb komisjon teostatavuse ning prognoositavate kulude ja tulude analüüsi. Taotluse korral annavad liikmesriigid komisjonile nimetatud analüüsi tegemiseks vajalikku teavet. Ettepaneku tegemisel selliste eeskirjade kohta peab komisjon liikmesriikidega nõu tehtud analüüsi tulemuste üle artikli 22 lõikes 1 nimetatud komitees. Selliste eeskirjade vastuvõtmine ei tohi liikmesriigile kaasa tuua liigseid kulutusi.

3. Liikmesriigid tagavad võimaluste piires, et kõik uued kogutud või ajakohastatud ruumiandmekogumid ja vastavad ruumiandmeteenused viiakse lõikes 1 osutatud rakenduseeskirjadega vastavusse kahe aasta jooksul pärast eeskirjade vastuvõtmist ning muud ruumiandmekogumid ja -teenused viiakse rakenduseeskirjadega vastavusse seitsme aasta jooksul pärast eeskirjade vastuvõtmist.

4. Lõikes 1 osutatud rakenduseeskirjad hõlmavad I, II ja III lisas loetletud valdkondadega seonduvate ruumiandmekogumitega seotud ruumiobjektide määratlust ja liigitust ning nende ruumiandmete georefereerimise viisi.

5. Liikmesriikide esindajatele riigi, piirkonna või kohalikul tasandil ning füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kes tunnevad asjaomaste ruumiandmete vastu huvi oma rolli tõttu infrastruktuuris, sealhulgas kasutajatele, tootjatele, lisaväärtusteenuste osutajatele või koordineerivatele asutustele antakse kohaldatava korra kohaselt võimalus enne artikli 22 lõikes 1 osutatud komitee poolset läbivaatamist osaleda ettevalmistavatel nõupidamistel, kus arutatakse lõikes 1 sätestatud rakenduseeskirjade sisu.

Artikkel 8

1. Juhul kui ruumiandmekogumid kuuluvad ühte või mitmesse I või II lisas loetletud valdkondadest, peavad artikli 7 lõikega 1 ette nähtud rakenduseeskirjad vastama käesoleva artikli lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud tingimustele.

2. Rakenduseeskirjad käsitlevad ruumiandmete järgmisi aspekte:

- a) lahendused, mis tagavad ruumiobjektide ühese identifitseerimise, millega saab vastavusse viia olemasolevate siseriiklike süsteemide identifikaatoreid, et tagada nende ristkasutatavus;
- b) ruumiobjektide-vahelised suhted;

c) võtmeatribuudid ja vastavad mitmekeelsed tesaurused, mida tavaliselt vajatakse poliitikavaldkondade puhul, millel võib olla mõju keskkonnale;

d) andmete ajalist mõõdet käsitlev teave;

e) andmete uuendused.

3. Rakenduseeskirjad koostatakse selliselt, et on tagatud vastavus teabeühikute vahel, mis viitavad samale asukohale, või teabeühikute vahel, mis viitavad samale erinevates mõõtkavad esitatud objektile.

4. Rakenduseeskirjad koostatakse selliselt, et on tagatud eri ruumiandmekogumitest saadud informatsiooni võrreldavus artikli 7 lõikes 4 ja käesoleva artikli lõikes 2 osutatud aspektidega.

Artikkel 9

Artikli 7 lõikega 1 ette nähtud rakenduseeskirjad võetakse vastu järgmise ajakava alusel:

a) hiljemalt ... (*) I lisas loetletud valdkondadesse kuuluvate ruumiandmekogumite puhul;

b) hiljemalt ... (**) II või III lisas loetletud valdkondadesse kuuluvate ruumiandmekogumite puhul.

Artikkel 10

1. Liikmesriigid tagavad, et kogu teave, sealhulgas artikli 7 lõikega 1 ette nähtud rakenduseeskirjade järgimiseks vajalikud andmed, koodid ja tehnilised liigitused, tehakse avaliku võimu kandjatele või kolmandatele isikutele kättesaadavaks tingimustel, mis ei piira selle teabe kasutamist kõnealuseks otstarbeks.

2. Et tagada üle kahe või enama liikmesriigi vahelise piiri ulatuvat geograafilist tunnust käsitlevate ruumiandmete sidusus, otsustavad liikmesriigid vajaduse korral selliste ühiste tunnuste sisu ja paiknemise üle vastastikusel kokkuleppel.

IV PEATÜKK

VÕRGUTEENUSED

Artikkel 11

1. Liikmesriigid rajavad järgmiste allpool loetletud teenuste võrgu ja haldavad seda võrku selliste ruumiandmekogumite ja

(*) Kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

(**) Viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

-teenuste kasutamiseks, mille jaoks käesoleva direktiivi kohaselt on loodud metaandmed:

a) otsinguteenused, mille abil on võimalik leida ruumiandmekogumeid ja -teenuseid vastavate metaandmete sisu järgi ning kuvada metaandmete sisu;

b) vaatamisteenused, mille abil saab vaadatavaid ruumiandmekogumeid vähemalt kuvada, neis navigeerida, kuva suurendada ja vähendada, panoraamida või teha ülekatteid ning kuvada seletavat teavet või metaandmete mis tahes asjakohast sisu;

c) allalaadimisteenused, mis võimaldavad ruumiandmekogumite või nende osade koopiasid alla laadida ning võimalusel neile otse juurde pääseda;

d) transformeerimisteenused, mis võimaldavad ruumiandmekogumeid riskasutatavuse saavutamise eesmärgil teisendada;

e) teenused, mis võimaldavad ruumiandmeteenuseid kasutusele võtta.

Need teenused peavad arvesse võtma kasutajate asjakohaseid nõudmisi, olema lihtsalt kasutatavad, üldsusele kättesaadavad ning Interneti või muude sobivate telekommunikatsioonivahendite kaudu juurdepääsetavad.

2. Lõike 1 punktis a osutatud teenuste puhul tuleb rakendada vähemalt järgmisi kombineeritavaid otsingukriteeriume:

a) võtmesõnad;

b) ruumiandmete ja -teenuste liigitus;

c) ruumiandmete kvaliteet, sealhulgas teave selle kohta, kas andmed on kinnitatud;

d) artikli 7 lõikega 1 ette nähtud rakenduseeskirjadele vastavuse aste;

e) geograafiline asukoht;

f) ruumiandmekogumitele ja -teenustele juurdepääsu ja nende kasutamise suhtes kohaldatavad tingimused;

g) ruumiandmekogumite ja -teenuste loomise, haldamise, hooldamise ja levitamise eest vastutavad avaliku võimu kandjad.

3. Lõike 1 punktis d osutatud transformeerimisteenuseid kombineeritakse teiste samas lõikes osutatud teenustega selliselt, et kõiki kõnealuseid teenuseid oleks võimalik hallata vastavalt artikli 7 lõikega 1 ette nähtud rakenduseeskirjadele.

Artikkel 12

Liikmesriigid tagavad avaliku võimu kandjatele tehnilised võimalused nende ruumiandmekogumite ja -teenuste ühendamiseks artikli 11 lõikes 1 osutatud võrguga. Kõnealune teenus tehakse taotluse korral kättesaadavaks ka kolmandatele isikutele, kelle ruumiandmekogumid ja -teenused vastavad rakenduseeskirjadele, millega sätestatakse kohustused eelkõige seoses metaandmete, võrguteenuste ja riskasutatavusega.

Artikkel 13

1. Erandina artikli 11 lõikest 1 võivad liikmesriigid piirata üldsuse juurdepääsu ruumiandmekogumitele ja teenustele artikli 11 lõike 1 punktides a–e osutatud teenuste kaudu või artikli 14 lõikes 3 osutatud e-kaubanduse teenustele, kui selline juurdepääs kahjustab:

- a) avaliku võimu kandjate töö konfidentsiaalsust, kui selline konfidentsiaalsus on seadusega ette nähtud;
- b) rahvusvahelisi suhteid, avalikku julgeolekut või riigikaitset;
- c) õigusemõistmise kulgu, isikute võimalusi õiglasele kohtumõistmisele või avaliku võimu kandja võimalusi korraldada kriminaal- või distsiplinaarjuurdlust;
- d) äri- või tööstusteabe konfidentsiaalsust, kui selline konfidentsiaalsus on ette nähtud siseriikliku või ühenduse õigusega, et kaitsta seaduslikke majandushuve, sealhulgas avalikku huvi säilitada statistiliste andmete konfidentsiaalsust ja maksusaladust;
- e) intellektuaalomandi õigusi;
- f) isikuandmete ja/või füüsilise isikuga seotud toimikute konfidentsiaalsust, kui see isik ei ole nõus teabe avalikustamisega ja kui selline konfidentsiaalsus on ette nähtud siseriikliku või ühenduse õigusega;
- g) isiku huvisid või kaitset, kes on andnud taotletud teavet vabatahtlikult ilma õigusliku kohustuseta või ilma, et teda oleks võidud õiguslikult selleks kohustada, välja arvatud juhul, kui see isik on nõus kõnealuse teabe avaldamisega;
- h) selle teabega seotud keskkonna kaitset, näiteks haruldaste liikide asukohta.

2. Lõikes 1 sätestatud juurdepääsu piiramise põhjuseid tõlgendatakse kitsendavalt, võttes igal üksikjuhul arvesse avalikku huvi, mida juurdepääsu võimaldamine teeniks. Igal üksikjuhul tuleb avalikustamisega teenitavat avalikku huvi

võrrelda huviga, mida teenitakse juurdepääsu piiramise või sellele tingimuste kehtestamisega. Lõike 1 punktide a, d, f, g ja h suhtes ei või liikmesriigid piirata juurdepääsu teabele, mis on seotud heidetega keskkonda.

Juhtudel kui juurdepääsu piiramise aluseks on lõike 1 punkt d või f, kohaldatakse eelmist lõiget siiski ainult juhul, kui lõikes 1 osutatud juurdepääs puudutab direktiivi 2003/4/EÜ artikli 2 lõikes 1 määratletud keskkonnaalast teavet.

3. Selle raames ja lõike 1 punkti f kohaldamiseks tagavad liikmesriigid, et direktiivi 95/46/EÜ nõuded oleksid täidetud.

Artikkel 14

1. Liikmesriigid tagavad, et:

- a) artikli 11 lõike 1 punktis a osutatud teenused on üldsusele tasuta kättesaadavad;
 - b) artikli 11 lõike 1 punktis b osutatud teenused on üldsusele üldjuhul tasuta kättesaadavad. Ent juhul kui ruumiandmekogumite ja -teenuste haldamise või juba olemasolevale rahvusvahelisele ruumiandmete infrastruktuurile esitatavate nõuete säästval viisil täitmise oluliseks eelduseks on tasude ja/või litsentside olemasolu, võib liikmesriik nõuda tasusid ja/või litsentse kas üldsusele teenuseid osutavalt isikult või teenuseosutaja soovi korral üldsuselt endalt.
2. Artikli 11 lõike 1 punktis b nimetatud vaatamisteenuste kaudu kättesaadavad andmed võivad olla kujul, mis takistab nende taaskasutamist kaubanduslikel eesmärkidel.
3. Kui avaliku võimu kandjad võtavad tasu artikli 11 lõike 1 punktides b, c või e osutatud teenuste eest, tagavad liikmesriigid e-kaubanduse teenuste kättesaadavuse. Selliste teenuste eest võib tasuda õigustest loobumise, elektrooniliste litsentside või muude litsentsidega.

Artikkel 15

1. Komisjon loob ühenduse tasandil INSPIRE geoinfoportaali ja haldab seda.

2. Liikmesriigid võimaldavad juurdepääsu artikli 11 lõikes 1 osutatud teenustele lõikes 1 osutatud INSPIRE geoinfoportaali kaudu. Liikmesriigid võivad võimaldada juurdepääsu neile teenustele samuti oma juurdepääsupunktide kaudu.

Artikkel 16

Käesoleva peatüki rakenduseeskirjad võetakse vastu artikli 22 lõikes 2 osutatud korras, sätestades eelkõige:

- a) artiklites 11 ja 12 osutatud teenuste tehnilised kirjeldused ning nende teenuste toimivuse miinimumkriteeriumid, võttes arvesse olemasolevat aruandekohustust ning ühenduse keskkonnaalaste õigusaktide raames vastu võetud soovitusi, olemasolevaid e-kaubanduse teenuseid ja tehnoloogia arengut;
- b) artiklis 12 osutatud kohustused.

V PEATÜKK

ANDMETE JAGAMINE*Artikkel 17*

1. Iga liikmesriik võtab vastu meetmed ruumiandmekogumite ja -teenuste jagamiseks oma artikli 3 lõike 9 punktides a ja b nimetatud avaliku võimu kandjate vahel. Need meetmed võimaldavad nimetatud avaliku võimu kandjatel juurdepääsu ruumiandmekogumitele ja -teenustele ning vahetada ja kasutada neid kogumeid ja teenuseid selliste avalik-õiguslike ülesannete täitmisel, mis võivad mõjutada keskkonda.

2. Lõikes 1 sätestatud meetmed välistavad mis tahes piirangud, mis võivad kasutamisel põhjustada praktilisi takistusi ruumiandmekogumite ja -teenuste jagamisele.

3. Lõike 2 sätted ei välista seda, et ruumiandmekogumeid omavad ja ruumiandmeteenuseid osutavad avaliku võimu kandjad ei võiks anda nende kasutamiseks litsentsi või nõuda tasu nende kasutamise eest neid ruumiandmekogusid või -teenuseid kasutatavalt avaliku võimu kandjalt või ühenduse institutsioonidelt ja organitelt.

4. Lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud ruumiandmekogumite ja -teenuste jagamise süsteem on avatud teiste liikmesriikide artikli 3 lõike 9 punktides a ja b osutatud avaliku võimu kandjatele ning ühenduse institutsioonidele ja organitele selliste avalik-õiguslike ülesannete täitmiseks, mis võivad mõjutada keskkonda.

5. Lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud ruumiandmekogumite ja -teenuste jagamise süsteem on vastastikusel ja võrdsel alusel

avatud organitele, mis on asutatud rahvusvaheliste kokkulepetega, mille osapooled ühendus või liikmesriigid on, selliste ülesannete eesmärgil, mis võivad mõjutada keskkonda.

6. Kui lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud ruumiandmekogumite ja -teenuste jagamise süsteem on tehtud kättesaadavaks vastavalt lõigetele 4 ja 5, siis võivad süsteemiga kaasned siseriiklikud nõuded, mis mõjutavad selle kasutamist.

7. Erandina käesolevast artiklist võivad liikmesriigid jagamist piirata, kui see seaks ohtu õigusemõistmise, avaliku julgeoleku, riigikaitse või rahvusvahelised suhted.

8. Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, võimaldavad liikmesriigid ühenduse institutsioonidele ja organitele juurdepääsu ruumiandmekogumitele ja -teenustele kooskõlas ühtlustatud tingimustega. Neid tingimusi reguleerivad rakenduseeskirjad võetakse vastu artikli 22 lõikes 2 sätestatud korras.

9. Käesolev artikkel ei mõjuta avaliku sektori asutuste intellektuaalomandi õiguste olemasolu ega omamist.

VI PEATÜKK

KOORDINEERIMINE JA LISAMEETMED*Artikkel 18*

Liikmesriigid tagavad, et määratakse asjakohased struktuurid ja mehhanismid kõigi nende osapoolte panuste koordineerimiseks, kes on huvitatud riigi ruumiandmete infrastruktuuridest.

Need struktuurid koordineerivad muu hulgas kasutajate, tootjate, lisaväärtusteenuste osutajate ja koordineerivate organite panuseid asjaomaste andmekogumite kindlakstegemise, kasutajate vajaduste, kehtivatest tavadest teavitamise ja tagasiside osas käesoleva direktiivi rakendamise kohta.

Artikkel 19

1. Komisjon vastutab INSPIRE koordineerimise eest ühenduse tasandil ja teda abistavad selles asjakohased organisatsioonid, eelkõige Euroopa Keskkonnaagentuur.

2. Iga liikmesriik määrab kontaktpunkti, tavaliselt avaliku võimu kandja, kes vastutab komisjoniga ühenduse pidamise eest käesoleva direktiiviga seotud küsimustes.

Artikkel 20

Käesolevas direktiivis osutatud rakenduseeskirjades võetakse vajalikul määral arvesse Euroopa standardiasutuste poolt direktiivis 98/34/EÜ sätestatud korra kohaselt vastu võetud standardeid ning samuti rahvusvahelisi standardeid.

VII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED*Artikkel 21*

1. Liikmesriigid kontrollivad oma ruumiandmete infrastruktuuride rakendamist ja kasutamist. Nad teevad kontrolli tulemused komisjonile ja üldsusele pidevalt kättesaadavaks.
2. Hiljemalt ... (*) saadavad liikmesriigid komisjonile aruande, milles sisalduvad järgmised kokkuvõtlikud kirjeldused:
 - a) võimaluste piires selle kohta, kuidas toimub avaliku sektori ruumiandmekogumite ja -teenuste pakkujate, kasutajate ning vahendusasutuste tegevuse koordineerimine, millised on nende suhted kolmandate isikutega, ning kvaliteedi tagamise korraldamise kohta;
 - b) avaliku võimu kandjate või kolmandate isikute panuse kohta ruumiandmete infrastruktuuri toimimisse ja koordineerimisse;
 - c) teave ruumiandmete infrastruktuuri kasutamise kohta;
 - d) avaliku võimu kandjate vaheliste andmete jagamise kokkulepete kohta;
 - e) käesoleva direktiivi rakendamisega seotud kulude ja tulude kohta.
3. Iga kolme aasta järel, esimest korda hiljemalt ... (**), saadavad liikmesriigid komisjonile aruande, mis sisaldab ajakohastatud teavet lõikes 2 osutatud teemadel.
4. Käesoleva artikli üksikasjalikud rakenduseeskirjad võetakse vastu artikli 22 lõikes 2 sätestatud korras.

Artikkel 22

1. Komisjoni abistab komitee.
2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtjaks kehtestatakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 23

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt ... (***) ja edaspidi iga kuue aasta järel aruande direktiivi kohaldamise kohta, tuginedes muu hulgas liikmesriikide vastavalt artikli 21 lõigetele 2 ja 3 esitatud aruannetele.

Vajaduse korral lisatakse kõnealusele aruandele ettepanekud ühenduse meetmete kohta.

Artikkel 24

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt ... (*).

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastu võetud põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 25

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 26

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, ...

Euroopa Parlamendi nimel

president

...

Nõukogu nimel

eesistuja

...

(*) Kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

(**) Kuus aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

(***) Seitse aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

I LISA

ARTIKLI 6 PUNKTIS A, ARTIKLI 8 LÖIKES 1 JA ARTIKLI 9 PUNKTIS A OSUTATUD RUUMIANDMEVALDKONNAD

1. Koordinaatsüsteemid

Süsteemid, milles ruumandmete asukoht ruumis määratakse üheselt koordinaatide hulgaga (x, y, z) ja/või geodeetilisel referents- ja kõrgussüsteemil põhineva laiuse, pikkuse ja kõrgusega.

2. Geograafilised ruutvõrgud

Ühtlustatud, ühise lähtepunktiga ning võrguruutude standardse paigutuse ja suurusega mitmetasandiline ruutvõrk.

3. Geograafilised nimed

Alade, piirkondade, kohtade, linnade, äärelinnade, alevite või asulate nimed või muud üldist või ajaloolist huvi pakkuvad mis tahes geograafilised või topograafilised tunnused.

4. Haldusüksused

Halduspiiridega eraldatud haldusüksused, mis jagavad liikmesriikide jurisdiktsiooni all olevad alad kohaliku, piirkondliku ja riikliku juhtimise eesmärgil.

5. Transpordivõrgud

Maantee-, raudtee-, õhu- ja veetranspordivõrgud ja nendega seotud infrastruktuurid. Sisaldab eri võrkude vahelisi ühendusi. Hõlmab ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 1996. aasta otsuses 1692/96/EÜ üleeuroopalise transpordivõrgu arendamist käsitlevate ühenduse suuniste kohta, ⁽¹⁾ määratletud üleeuroopalist transpordivõrku ja selle otsuse edaspidiseid muudatusi.

6. Hüdrograafia

Hüdrograafilised objektid, sealhulgas merealad ning kõik muud veekogud ja nendega seotud objektid, sealhulgas vesikonnad ja alamvesikonnad. Kui see on asjakohane, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiivis 2000/60/EÜ (millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik) ⁽²⁾ määratletule ning võrkude kujul.

7. Kaitsealused kohad

Ala, mis on kindlaks määratud või mida hallatakse rahvusvaheliste, ühenduse või liikmesriikide õigusaktide raames konkreetsete kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

⁽¹⁾ EÜT L 228, 9.9.1996, lk 1. Otsust on viimati muudetud otsusega nr 884/2004/EÜ (ELT L 167, 30.4.2004, lk 1).

⁽²⁾ EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1. Direktiivi on muudetud otsusega nr 2455/2001/EÜ (ELT L 331, 15.12.2001, lk 1).

II LISA

ARTIKLI 6 PUNKTIS A, ARTIKLI 8 LÕIKES 1 JA ARTIKLI 9 PUNKTIS B OSUTATUD RUUMIANDMEVALDKONNAD

1. Kõrgused

Maa- ja jääpinna ning ookeani põhja digitaalsed reljeefimudelid. Hõlmab maapinna ja veekogude põhja reljeefi ning kaldajooni.

2. Aadressid

Maavalduste asukoht aadressi elementide, tavaliselt tee või tänava nime, majanumbri ja postiindeksi järgi.

3. Katastriüksused

Katastrites või võrdväärtsetes registrites kindlaksmääratud alad.

4. Maakate

Maapinna elutust või elusainest kate, sealhulgas tehiskivud pinnakatted, põllumajandusalad, metsad, (pool-)looduslikud alad, märgalad ning veekogud.

5. Ortokujutised

Maapinna georefereeritud kujutised, mis on talletatud satelliitidel või lennuvahenditel asuvate sensorite abil.

6. Geoloogia

Maapinna geoloogiline iseloom vastavalt koostisele ja struktuurile. Hõlmab aluskivimeid, põhjaveekihte ja geomorfoloogiat.

III LISA

ARTIKLI 6 PUNKTIS B JA ARTIKLI 9 PUNKTIS B OSUTATUD RUUMIANDMEVALDKONNAD

1. Statistilised üksused
Statistilise teabe levitamise või kasutamise üksused.
2. Ehitised
Ehitiste geograafiline asukoht
3. Pinnas
Pinnas ja aluspinnas, mida iseloomustatakse sügavuse, tekstuuri, struktuuri, osakeste ja orgaanilise materjali sisalduse, kivimisisalduse, erosiooni, vajaduse korral keskmise kalde ja eeldatava veemahutavuse järgi.
4. Maakasutus
Maa-ala iseloomustus olemasolevate ja tulevaste kavandatud kasutusaspektide või sotsiaalmajandusliku sihtotstarbe järgi (nt elamu-, tööstus-, äri-, põllumajandus-, metsa- või puhkema).
5. Inimeste tervis ja ohutus
Haiguste (allergiad, vähk, hingamisteede haigused jne) domineerimise geograafiline jaotumine, keskkonna kvaliteediga otseselt (õhusaaste, kemikaalid, osoonikihi kahanemine, müra jne) või kaudselt (toit, geneetiliselt muundatud organismid jne) seotud mõjusid inimeste tervisele (biomarkerid, viljatushaiguste sagenemine, epideemiad) või heaolule (väsimus, stress jne) puudutav teave.
6. Kommunaal- ja riiklikud teenused
Hõlmab tehnoarajatisi, nagu näiteks reovee ja jäätmete käitluse, energia- ja veevarustuse võrgud ja rajatised, ning riiklikke haldus- ja sotsiaalteenuseid, nagu riiklikud haldusorganid, kodanikukaitse alad, koolid ja haiglad.
7. Keskkonnaseirerajatised
Keskkonnaseirerajatisi asukoht ja kasutamine hõlmab heidete, keskkonnanelementide seisundi ja muude ökosüsteemi parameetrite (bioloogilise mitmekesisuse, taimkatte ökoloogiliste tingimuste jne) vaatlust ja mõõtmist avaliku võimu kandjate poolt või nende nimel.
8. Tootmis- ja tööstusrajatised
Tööstusliku tootmise asukohad, sealhulgas nõukogu 24. septembri 1996. aasta direktiiviga 96/61/EÜ saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli kohta ⁽¹⁾ hõlmatud rajatised ning veevõtukohtad, kaevandused ja ladustamiskohad.
9. Põllumajandus- ja vesiviljelusrajatised
Põllumajandusseadmed ja tootmisrajatised (sealhulgas niisutussüsteemid, kasvuhooned ja laudad).
10. Elanikkonna jaotumine — demograafia
Elanike, sealhulgas rahvastiku näitajate ja tegevuste geograafiline jaotumine ruutvõrgu, piirkondade, haldusüksuste või muude analüütiliste üksuste alusel.
11. Üldplaneering/piirangu-/reguleeritud tsoonid ja aruandlusüksused
Alad, mille haldamisest, reguleerimisest või kasutamisest antakse aru rahvusvahelisel, Euroopa, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Hõlmab kaadamiskohti, joogiveeallikate ümber asuvaid piirangutsoone, nitraaditudlikke tsoone, reguleeritavaid laevateid merel või suurtel siseveekogudel, jäätmete kaadamise alasid, mürapiirangutsoone, geoloogiliste uuringute ja kaevanduste alasid, valgalasid, asjakohaseid aruandlusüksusi ning rannikukaitsealasid.
12. Looduslikud ohutsoonid
Tundlikud alad, mida iseloomustavad looduslikud riskitegurid (kõik atmosfäärilised, hüdroloogilised, seismilised, vulkaanilised ja looduspõlengute nähtused, mis oma asukoha, intensiivsuse ja sageduse tõttu võivad ühiskonnale tõsiselt kahju tuua), nt üleujutused, maalihked ja pinnase vajumine, laviinid, metsatulekahjud, maavärinad, vulkaanipursked.
13. Atmosfääritingimused
Füüsikalised tingimused atmosfääris. Hõlmab mõõtmiste ja modelleerimise tulemusel või nende kahe meetodi kombineerimisel saadud ruumiandmeid ning mõõtmiskohti.

⁽¹⁾ EÜT L 257, 10.10.1996, lk 26. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 166/2006 (ELT L 33, 4.2.2006, lk 1).

14. Meteoroloogilis-geograafilised tunnused
Ilmastikutingimused ja nende mõõtmine; sademed, temperatuur, aurumine, tuule kiirus ja suund.
 15. Okeanograafilis-geograafilised tunnused
Füüsilised tingimused ookeanides (hoovused, soolasisaldus, lainekõrgus jne).
 16. Merepiirkonnad
Füüsilised tingimused meredes ja soolase veega veekogudes, mis on ühiste tunnuste alusel jaotatud piirkondadeks ja alampiirkondadeks.
 17. Bio-geograafilised piirkonnad
Suhteliselt ühetaoliste ökoloogiliste tingimustega ja ühiste tunnustega piirkonnad.
 18. Elupaigad ja biotoobid
Geograafilised alad, mida iseloomustavad spetsiifilised ökoloogilised tingimused, protsessid, struktuurid ja (elu alalhoiu-) funktsioonid, mis füüsiliselt toetavad seal elunevaid organisme. Hõlmab maa- ja veelasid, mida eristatakse geograafiliste, abiootiliste ja biootiliste tunnuste järgi ja mis on täielikult looduslikud või poollooduslikud.
 19. Liikide jaotumine
Taime- ja loomaliikide geograafiline esinemissagedus ruutvõrgu, piirkondade, haldusüksuste või muude jaotusüksuste kaupa.
 20. Energiaressursid
Energiaressursid, sealhulgas süsivesinikud, hüdroenergia, bioenergia, päikese-, tuule- jne energia, sealhulgas koos asjakohase sügavust/kõrgust puudutava teabega ressursi mahu kohta.
 21. Maavarad
Maavarad, sealhulgas metallimaagid, tööstuslikud mineraalid jne, sealhulgas koos asjakohase sügavust/kõrgust puudutava teabega ressursi mahu kohta.
-

NÕUKOGU PÕHJENDUSED

I. SISSEJUHATUS

Komisjon esitas 26. juulil 2004. aastal nõukogule ettepaneku võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega rajatakse ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE). Ettepanek põhineb asutamislepingu artikli 175 lõikel 1.

7. juunil 2005 võttis Euroopa Parlament esimesel lugemisel vastu oma arvamuse.

20. septembril 2004 otsustas Regioonide Komitee arvamust mitte esitada.

9. veebruaril 2005 võttis Majandus- ja Sotsiaalkomitee vastu oma arvamuse.

Nõukogu võttis 23. jaanuaril 2006 vastu ühise seisukoha vastavalt asutamislepingu artikli 251 lõikele 2.

II. EESMÄRK

Esitatud direktiiv loob õigusliku raamistiku Euroopa ruumiandmete infrastruktuuri rajamisele ja kasutamisele eesmärgiga sõnastada ühenduse poliitikasuunad, viia need ellu, teostada nende järelevalvet ja hindamist kõigil tasanditel ning edastada üldsusele teavet.

INSPIRE põhieesmärk on vähendada takistusi riiklike asutuste vahelises andmevahetuses, eriti keskkonnaga seotud valdkonnas, ning muuta kättesaadavaks rohkem ja paremaid ruumiandmeid ühenduse poliitikasuundade kujundamiseks ja nende liikmesriikides kõigil tasanditel rakendamiseks. INSPIRE keskendub keskkonnapoliitikale, kuid on avatud kasutamiseks ja laiendamiseks ka teistele sektoritele.

III. ÜHISE SEISUKOHA ANALÜÜS

Üldmärksused

Ühine seisukoht sisaldab kas sõna-sõnalt, osaliselt või tähenduselt enamikku Euroopa Parlamendi esimesel lugemisel tehtud muudatusettepanekutest. Eelkõige sisaldab see komisjoni esialgse ettepaneku muudatusi selle teksti artiklite ümberrühmitamise, mõistete ühtlustamise ja kohaldamisala täpsustamise osas. Ühine seisukoht sisaldab mitmeid muudatusi lisaks Euroopa Parlamendi esimesel lugemisel esitatud arvamuses toodud muudatustele ja võrreldes komisjoni esialgse ettepanekuga. Ühine seisukoht:

- kehtestab tingimused üldsuse juurdepääsuks ruumiandmekogumitele ja -teenustele ning andmete ühiskasutuseks riiklike asutuste poolt ühenduse olemasolevate õigusaktide raames;
- selgitab litsentsimisvõimalusi ning teistelt riiklikelt asutustelt ruumiandmekogumite ja -teenuste kasutamise eest tasu nõudmise võimalusi; ning
- kehtestab meetmed direktiivi eesmärkide saavutamiseks tasakaalustatud ja veelgi tõhusamal viisil (järelevalve ja aruandlusega seotud sätete ratsionaliseerimine, kulude ja tulude analüüs).

Järgmistes osades kirjeldatakse sisulisi muudatusi.

Üldsätted, mõisted ja kohaldamisala (artiklid 1–4)

Ühine seisukoht ei järgi Euroopa Parlamendi muudatusettepanekut 6. Artiklis 1 esitatud direktiivi eesmärk ja kohaldamisala on vastavuses komisjoni esialgse ettepaneku ja selle õigusliku alusega. Ühise seisukoha tekstis ei osutata "otsesele või kaudsele" keskkonnamõjule, seda küsimust käsitletakse lisapõhijenduses 4.

Nõukogu nõustub Euroopa Parlamendi muudatusettepanekuga 7 ja sellega seotud muudatusettepanekuga 2. Nõukogu nõustus siiski komisjoni seisukohaga, et ühenduse institutsioonide ja asutuste kohustuste lisamine kõnealusesse direktiivi ei oleks õiguslikult korrektne.

Artiklis 2 on sätestatud, et kõnealuse direktiivi kohaldamine ei piira direktiivi 2003/4/EÜ (keskkonnateabele avaliku juurdepääsu kohta) ja direktiivi 2003/98/EÜ (avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta) kohaldamist.

Artiklis 3 kehtestatakse mõistete "ristkasutatavus" ja "geoinfoportaal INSPIRE" lisamääratlused ning piiratakse mõiste "avaliku võimu kandja" ulatust.

Artikli 4 lõiked 2, 4, 5 ja 6 selgitavad direktiiviga hõlmatud ruumiandmekogumite kohaldamisala. Artikli 4 lõige 7 piirab komitee pädevust lisades esitatud andmevaldkondade kohandamisel.

Muudatusettepanekuid 9 ja 10 vastu ei võetud, kuna nõukogu on arvamisel, et need ei muuda teksti selgemaks.

Metaandmed, ruumiandmekogumite ja -teenuste ristkasutatavus (artiklid 5–10)

Metaandmete komponente selgitatakse ühise seisukoha artiklis 5 ning rakenduseeskirjades. Ajakava artiklis 6 sätestatud metaandmete loomiseks on kooskõlas Euroopa Parlamendi muudatusettepanekus 15 esitatud ajakavaga, võttes arvesse ühise seisukoha artikli 5 lõikes 4 esitatud uut sõnastust.

Artiklis 7 on kehtestatud lisatingimused rakenduseeskirjade väljatöötamiseks, millega kehtestatakse ristkasutatavuse, eelkõige kulude ja tulude läbivaatamise tehniline kord, standardite ja tegevuste integreerimine rahvusvahelisel tasandil ning olemasolevad tehnilised vahendid. Kulude ja tulude ning teostatavuse aspektide kaalutlemise aluseks on artikli 7 lõige 2, milles nõutakse komisjonilt tulude-kulude analüüsi läbiviimist enne rakenduseeskirjade ettepanekute väljatöötamist. Nimetatud eeskirjade vastuvõtmine ei too liikmesriigile kaasa liigseid kulutusi. Artikli 7 lõikes 3 selgitatakse hiljuti kogutud ja muude ruumiandmekogumite ja -teenuste kohandamist.

Selleks et hoiduda konkreetse tehnilise lahenduse kehtestamisest, asendatakse artikli 8 lõike 2 punktis a sõnad "unikaalsete identifikaatorite ühtne süsteem" sõnadega "lahendused, mis tagavad ruumiobjektide ühtse identifitseerimise, millele saab vastandada olemasolevate siseriiklike süsteemide indikaatoreid, et tagada nende ristkasutatavus".

Muudatusettepanekud 13, 14, 16, 17, 18, 19, 21, 22 ja 23 võeti ümbersõnastatud tekstis kas täielikult või osaliselt arvesse.

Muudatusettepanekut 20 vastu ei võetud, kuna viidet "kaudne mõju keskkonnale" peeti liiga ebamääraseks (vt artikkel 1).

Võrguteenused (artiklid 11–16)

Artiklis 13 sätestatud juurdepääsu piiramise põhjuste täiendatud nimekiri on identne direktiivi 2003/4/EÜ (keskkonnateabele avaliku juurdepääsu kohta) artikli 4 lõikes 2 esitatud nimekirjaga, et tagada järjepidev rakendamine. Artiklile 13 lisatud lõige 3 sätestab, et üldsuse juurdepääs ruumiandmetele on vastavuses direktiiviga 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta).

Ühise seisukoha artikkel 14 lubab liikmesriikidel võtta tasu ja/või nõuda litsentsi vaatamisteenuste puhul, kui see on vajalik ruumiandmekogumite ja -teenuste haldamiseks või olemasolevale rahvusvahelisele ruumiandmete infrastruktuurile esitatavate nõuete täitmiseks.

Muudatusettepanekud 24, 25, 26 ja 27 võeti ümbersõnastatud tekstis vastu.

Andmete ühiskasutus (artikkel 17)

Ühise seisukoha artiklis 17 selgitatakse ühe liikmesriigi riiklike ametiasutuste vahel, erinevate liikmesriikide riiklike ametiasutuste vahel, ühenduse institutsioonide ja organite vahel ning rahvusvaheliste lepingute alusel loodud organite vahel andmete ühiskasutuse võimaldamise kohustuse ulatust. Artikli 17 lõike 2 eesmärk on vältida praktilisi takistusi ruumiandmete kasutamisel (näiteks juhul, kui ametiasutuse töötaja kasutab neid andmeid oma arvutis), samal ajal kui artikli 17 lõikes 3 lubatakse andmete pakkujatel oma kulud sisse nõuda liikmesriikide ametiasutustelt ja ühenduse organitelt, tagades seega andmete kvaliteedi ja ringluse säilimise. Tasumise korral toimub see ametiasutuse tasandil, mitte kasutuskohas. Intellektuaalomandi õiguste kaitse tagatakse artikli 17 lõikega 9. Kõnealuseid küsimusi käsitlevad samuti uued põhjendused 22, 23 ja 24. Muudatusettepanekut 28 käsitletakse põhjenduses 21.

Muudatusettepanekut 29 vastu ei võetud, kuna see laiendas liigselt andmete ühiskasutuse nõudeid.

Artikli 17 uus sõnastus asendab muudatusettepanekut 30.

Nõukogule ei ole vastuvõetav esialgse artikli 24 kontseptsioon — andmete ühiskasutuse ühised rakenduseeskirjad (muudatusettepanek 32).

Koordineerimine ja lisameetmed, lõppsätted (artiklid 18–26)

Ühise seisukoha artiklis 18 ja artikli 19 lõikes 2 ei ole esitatud selgesõnalist liikmesriikide hõlmatud struktuuride volituste ja vastutuse jaotust (muudatusettepanekud 33, 34 ja 4), nõukogu mõistab sellegipoolest nimetatud artiklite sisu selles tähenduses.

Ühise seisukoha artikli 21 ja lisapõhjenduse 31 uus sõnastus ratsionaliseerib direktiivi järelevalvet ja aruandlust käsitlevaid nõudeid võrreldes muudatusettepanekuga 37. Artiklis 24 lükatakse ülevõtmise tähtaega veidi edasi.

Muudatusettepanekud 35, 36 ja 38 on vastu võetud.

Lisad

Ruumiandmevaldkonnad "liiklusõnnetuste geograafiline jaotus" (muudatusettepaneku 43 lõige 6) ja "telekommunikatsioonivahendid" (muudatusettepaneku 44 lõige 7) ühises seisukohas ei sisaldu, kuna need ei ole seotud INSPIRE eesmärgiga.

Muudatusettepanek 47 võeti III lisa lõikes 11 osaliselt vastu.

Muudatusettepanekud 39, 40, 41, 42, 45, 46, 48 ja 49 on vastu võetud.

IV. JÄRELDUS

Nõukogu poolt komisjoni ettepanekusse sisse viidud muudatuste eesmärk on tagada vastavus olemasolevatele ühenduse õigusaktidele ja andmete järjepidev kogumine. Kõnealustele muudatustele vaatamata on nõukogu ühine seisukoht kooskõlas enamiku Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutega ja loob hea aluse edasisteks läbirääkimisteks.